

Årsplan for historie i 9. klasse i skoleåret 2022/2023

Som udgangspunkt følges årsplanen fra Gyldendal sideløbende med deres hjemmeside, som også er vores primære tekstkilde → historie.gyldendal.dk

Faget vil blive læst i perioder, og der kan byttes om på rækkefølgen og udskiftes i temaer, hvis det viser sig at eleverne brænder for noget andet eller har været igennem stoffet tidligere.

Sker der samfundsmæssige nyheder, som bunder i et historisk tilbageblik, vil vi gribe dem i hverdagen.

Det forventes, at der kommer lærerstuderende i løbet af året, og at de måske selv kommer med stof, som de vil afprøve.

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
20	Den Kolde Krig	<p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for forskellige faktorer og forklaringer på Den Kolde Krig. • forklare forskelle på det sovjetiske og europæiske-amerikanske samfundssystem (bl.a. markedsøkonomi vs. planøkonomi, demokrati vs. partidiktatur). • give eksempler på FN's rolle og magt under Den Kolde Krig. • give eksempler på sammenstød og konflikter mellem supermagterne under Den Kolde Krig. • diskutere forklaringer på, at Den Kolde Krig ikke blev "varm". • fortælle om supermagternes stedfortræderkrige, og hvilken rolle supermagterne havde i disse krige. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kan man forklare baggrunden for Den kolde Krig? • Hvilke krige og konflikter opstod som følge af Den Kolde Krig? • Hvordan søgte supermagterne USA og Sovjetunionen at få så stor indflydelse i verden som muligt? • Hvorfor kom det ikke til direkte krig mellem supermagterne USA og Sovjetunionen? • Hvilken betydning fik Cubakrisen for Den kolde Krig? • Hvordan kom frygten for en ny verdenskrig til udtryk? • Hvilke konsekvenser fik Den Kolde Krig for Danmarks forsvarspolitik? • Hvorfor fik Grønland sikkerhedspolitisk en vigtig betydning under Den Kolde Krig? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spot på historien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flugten fra DDR • Korea – et af verdens brændpunkter • Truman-doktrinen og Marshall-planen • Korea – Et af verdens brændpunkter • <p>Historiekanon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder • Murens fald <p>Spil: Øst eller vest?</p> <p>Aktiviteter: Den kolde krig</p>

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
		<ul style="list-style-type: none"> • beskrive atomkapløbet under Den Kolde Krig og drøfte forklaringer på, at atomvåben ikke blev anvendt. • gøre rede for dansk udenrigspolitik under Den Kolde Krig og give eksempler på nogle dilemmaer. • beskrive dagliglivet i Danmark under Den Kolde Krig. • fortælle om faktorer, der førte til kommunismens og Sovjetunionens sammenbrud og Den Kolde Krigs afslutning. • drøfte udfordringer og konflikter mellem Øst- og Vesteuropa efter afslutningen på Den Kolde Krig. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan blev befolkningen i Danmark påvirket af Den Kolde krig? • Hvorfor begyndte Østblokken at gå i opløsning i 1980'erne? • Hvorfor blev forholdet mellem Sovjetunionen og USA bedre i slutningen af 1980'erne? • Hvorfor brød Sovjetunionen sammen? 	
EFTERÅRSFERIE				
4	Tysklands genforening	Kronologi og sammenhæng Historiebrug Eleverne kan: <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for interne tyske faktorer, der førte frem mod genforeningen. 	<ul style="list-style-type: none"> • I 1949 blev Tyskland delt. Hvorfor og hvordan udviklede i Øst- og Vesttyskland sig meget forskelligt? • Hvorfor var der en hvis skepsis i andre europæiske 	Supplerende materiale Aktiviteter: Spil krig med årsagskort

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
		<ul style="list-style-type: none"> • kan fortælle om eksterne aktørers rolle i den tyske genforening. • give eksempler på, hvordan den tyske genforening påvirkede dagliglivet i det tidligere Østtyskland. • give eksempler på, hvad den tyske genforening betød for Tyskland og omverdenen. • forklare forskellige aktørers holdning til den tyske genforening ud fra deres historiske erfaringer. • med afsæt i aktørernes syn på den tyske genforening diskutere fortidens betydning i argumentation og handling. 	<p>lande med udsigten til Tysklands genforening?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke problemer gav genforeningen for Tyskland? 	
8	<u>Censur og ytringsfrihed</u>	<p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forklare begreberne ytringsfrihed og censur. • give eksempler på dilemmaer begreberne skaber. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad betyder det at have ytringsfrihed? • Er der grænser for ytringsfriheden? • Hvad betyder censur? • Hvad er selvcensur? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spot på: Viden er magt Muhammed-krisen</p>

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
		<ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for, hvordan styret defineret ytringsfrihed og censur i tidens løb. • diskutere hvorfor synet på ytringsfrihed og censur har ændret sig. • analysere og tolke kilderne i forløbet. • bruge din indsigt i tematikken debattere ytringsfrihed i dag og i fremtiden. 		
4	Konspirationsteorier	Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: <ul style="list-style-type: none"> • definere, hvad en konspirationsteori er. • forklare, hvorfor konspirationsteorier opstår. • anvende kildekritik, når de skal forholde sig til konspirationsteorier. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er myter og konspirationsteorier? • Hvorfor opstår myter og forestillinger om konspirationer, og hvilke konsekvenser har de? • Hvad kan man gøre for at forholde sig kritisk til myter og konspirationer? 	
JULEFERIE				
8	Tro i middelalderen	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan adskilte menneskers forestillinger om meningen med livet i 	

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
		<p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forklare, hvordan mennesker i middelalderen opfattede livet på Jorden. • gøre rede for, hvordan mennesker i middelalderen opfattede godt og ondt • forklare middelalderens syn på Gud og Satan, Himmel og Helvede. • give eksempler på religionens rolle i samfundet og menneskers liv. • analysere og fortolke forløbets kilder og illustrationer. 	<p>middelalderen sig fra nutidens?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kan man forklare, at kristendommen spillede en stor rolle i middelalderens samfund? • Hvordan opfattede de fleste det gode og rigtige liv i middelalderen? • Hvilke grunde kan der være til, at europæernes fremherskende forestillinger om meningen med livet har ændret sig fra middelalderen til nu? 	
4	Kontrafaktisk historie	<p>Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drøfte, om kontrafaktiske metoder er egnede til at belyse historiske problemstillinger. • med brug af kilder belyse kontrafaktiske problemstillinger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er kontrafaktisk historie? • Hvad kan kontrafaktisk historie bruges til? • Hvilke udfordringer er der ved kontrafaktisk historie? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Aktiviteter: Hvad nu hvis?</p>

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
		<ul style="list-style-type: none"> opstille fagligt underbyggede historiske scenarier i form af alternative fortællinger. 		
VINTERFERIE				
8	EU – Fra Kul og Stål-union til Brexit	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: <ul style="list-style-type: none"> forklare begrundelsen for oprettelsen af et europæisk fællesskab og kende til EU's historie og udvikling. forholde sig til fordele og ulemper ved medlemskabet af EU. give eksempler på de udfordringer, som EU står overfor. 	<ul style="list-style-type: none"> Hvad var begrundelserne for et stærkere europæisk samarbejde? Hvordan har EF og EU udviklet sig? Hvorfor er mange stadig skeptiske over for EU? 	I forløbet indgår også: <ul style="list-style-type: none"> Danskerne og det europæiske samarbejde (Spot på verden) Maastricht 1992 (Historiekanon)
6	Rollespil: Skal vi sige undskyld?	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug Eleverne kan: <ul style="list-style-type: none"> gøre rede for hovedtræk ved Danmarks fortid som kolonimagt og slavenation 	<ul style="list-style-type: none"> Hvilke problematikker, knytter der sig til, at Danmark har været en nation, der handlede med slaver fra Afrika? Hvordan bør Danmark officielt forholde sig til sin 	

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
		<p>bl.a. på de tidligere Dansk Vestindiske Øer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for centrale begivenheder i forbindelse med Danmarks tid som kolonimagt og slavenation på de tidligere Dansk Vestindiske Øer. • diskutere forskellige holdninger til Danmarks fortid som kolonimagt og slavenation. • drage dine egne konklusioner i forhold til, hvordan Danmark bør håndtere sin fortid som kolonimagt og slavenation. • diskutere, hvordan fortiden præger mennesker og nationer, og hvordan fortiden bliver brugt i fortællinger om Danmark og danskere. • spille en rolle som en person i et rollespil og handle på vegne af personen ved at sætte dig ind i personens holdninger og ønsker. • lytte til og diskutere med andre i rollespillet og på den	<p>tid som kolonimagt og slavenation?</p>	

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
		måde forstå fortid og nutid fra flere forskellige perspektiver.		
PÅSKEFERIE				
4	Svært at blive dansker	Kronologi og sammenhæng Kildearbejde	<ul style="list-style-type: none"> • Hvorfor er det så svært at få dansk statsborgerskab? • Hvad er indfødsretten? • Hvad var 'Fremmedloven'? • Hvem var 'Gæstarbejderne'? • Er betingelserne for permanent ophold i Danmark rimelige? 	
PRØVEPERIODE				
SOMMERFERIE				

ÅRSPLAN FOR HISTORIE – 9. KLASSE

KLASSE: Lilla SKOLEÅR: 2022 / 2023

Lektioner	Forløb	Kompetenceområder og mål	Problemstillinger	Bemærkninger
-----------	--------	--------------------------	-------------------	--------------